

Sag, ved at underkastes en nærmere Prøvelse paa et andet Sted, kunde komme til at staa saa klart ogsaa for den ærede Minister, at han vil være villig til at gaa ind derpaa, naar vort Forslag om at udelukke Valgmenighedsmedlemmer fra den i § 5 givne Ret vedtages. Da imidlertid den ærede Minister for Tiden saa bestemt har erklæret, at han selv ikke da kan gaa ind paa vort Forslag, frygter jeg for, at jeg, inden Forhandlingen sluttet, maa tage det Forslag tilbage, som vi have stillet under Nr. 8, og saa lade Sagen gaa sin videre Gang. Den ærede Minister sagde, at vi nu havde udtalt, at vi ikke vilde gaa ind paa Loven, naar vi ikke fik det sidste Punktum i § 5 med. Dette er ikke saa; vi have kun sagt, at vi ikke kunde se det Begrundede i de Indvendinger, der ere anførte imod dette Punktum, og at detis Indhold synes at være en saa naturlig og billig Fordring, at vi endnu ville bestræbe os for at sætte det igjennem. Stiller imidlertid det andet Thing sig paa samme Maade dertil som den ærede Minister, og kommer Lovforslaget tilbage til os uden dette Tillæg til § 5, saa maa vi fuldstændig have os forbeholdt at stille os, som vi efter de da foreliggende Forhold finde det rigtigst. Jeg for mit personlige Vedkommende vil sige, at jeg, hvor ondt det end gjør mig, dog vil tage Loven ogsaa uden dette Tillæg, hvis den i Dørigt bliver uforandret; thi Ansvarer falder da paa et andet Sted. Derimod har det glædet mig, at den ærede Minister ikke i Dag har lagt særlig Vægt paa de Forslag, der ere gjenoptagne af det ærede Medlem for Middel-fart (H. C. D. Müller); thi disse Forslag ere ganske vist af en saadan Bessaffenhed, at deres Vedtagelse vilde synes mig at være endnu misli-gere for Loven, end om den omhandlede Bestemmelse i § 5 gik ud. De ere heller ingenlunde blevne bedre, end de vare sidst, men have faaet Tillæg, som gjøre dem i højeste Grad betænkelige, saa at jeg i det Mindste ikke vilde kunne stemme for Loven, hvis de bleve optagne deri. Det ærede Medlem min-dede om, at det nu var den 47de Gang, at denne Sag blev forhandlet, at den havde foreligget i 12 forskjellige Samlinger osv. Det er nu af den Slags Ting, som maa tages

med nogen Modifikation; thi, som Lovforslaget foreligger nu, har det ikke foreligget i nogen tidligere Samling; der har tidligere foreligget enkelte Paragrafer deraf, men i dens væsentlige Indhold, som en Helhed betragtet, har den, som sagt, ikke været forhandlet her før i denne Samling. Og se vi hen til de tidligere forhandlede Paragrafer, have de dog ingenlunde foreligget i den Skikkelse, hvori det ærede Medlem nu har bragt dem frem; men det var i en ganske anden Skikkelse, hvori de gjentagne Gange bleve vedtagne af begge Thing og tiltraadte af flere Kirkeministre, saa at det kun er et Tilfælde, der har gjort, at de ikke have faaet kongelig Stadfæstelse. Det ærede Medlem har mindet om Sagens tidligere Gang, og det maa da maaske ogsaa være mig tilladt at minde om Forhandlingen i Landstinget i 1864—65, hvorunder det udtryffeligt blev udtalt som et meget væsentligt Fortrin ved den Skikkelse, hvori disse Paragrafer dengang fore-laa, at der deri hverken fandtes de Udtryk om „Uvillie og Brede“, som det ærede Medlem har optaget i sit Forslag under Nr. 5, eller Bestemmelser om, at Biskoppen skulde have Ret til i det Hele at begrænse en Præstis udensogns Virksomhed, og jeg skal tillade mig at henvise til en Udtalelse af en Mand, hvis Ord der dog ellers tillægges en ikke ringe Vægt netop fra den samme Side, som nu kræver saadanne Bestemmelser optagne i Loven, nemlig den Mand, som blev Ordfører for det i Landstinget nedsatte Udvalg i denne Sag, Pastor Strøm. Om disse Ord: „At vække Uvillie og Brede“ siger han saaledes: „Min Grund er egentlig den, at man, som man siger: ikke skal male Djævelen paa Væggen uden Nødvendighed. Naar der i Anordningen staaar disse Ord: „Naar han overbeviser sig om, at den misbruges til at udbrede Uvillie og Brede mod de anderledes tænkende Beboere af Sognet eller mod Stedets Præst“, saa ser det ud, som om dette — om det just ikke var en nødvendig Følge af denne Tilladelse — dog overmaade let kunde ske, og det tror jeg egentlig ikke. Jeg tror, at der er meget større Anledning til Uvillie og Brede, saa længe Folk strides med hinanden om dette Spørgsmaal. I alt Fald var det Tilfældet, inden